

Γιώργος Σεφέρης: Πάνω σ'έναν ξένο στίχο

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Νέκυια

<https://epopteia.gr/73/giorgos-seferis-pano-s-enan-xeno-stich/>

Στήν Έλλη, Χριστούγεννα 1931

Άπο Ποιήματα, έκδ. ΙΚΑΡΟΣ, 20η έκδ., Άθηναι 2000

Εύτυχισμένος πού έκανε τὸ ταξίδι τοῦ Ὀδυσσέα.
Εύτυχισμένος ἂν στοῦ ξεκίνημα, ἔνιωθε γερή τὴν ἄρματωσιὰ
μιᾶς ἀγάπης, ἀπλωμένη μέσα στοῦ κορμί του, σὰν τὶς
φλέβες ὅπου βουίζει τὸ αἷμα.

Μιᾶς ἀγάπης μὲ ἀκατέλυτο ρυθμό, ἀκατανίκητης σὰν τὴ
μουσικὴ καὶ παντοτινῆς
γιατὶ γεννήθηκε ὅταν γεννηθήκαμε καὶ σὰν πεθαίνουμε,
ἂν πεθαίνει, δὲν τὸ ξέρουμε οὔτε ἔμεῖς οὔτε ἄλλος κανεῖς.

Παρακαλῶ τὸ θεὸ νὰ μὲ συντρέξει νὰ πῶ, σὲ μιὰ στιγμή
μεγάλης εὐδαιμονίας, ποιά εἶναι αὐτὴ ἡ ἀγάπη·
κάθομαι κάποτε τριγυρισμένος ἀπὸ τὴν ξενιτιά, κι ἀκούω
τὸ μακρινὸ βούισμά της, σὰν τὸν ἀχὸ τῆς θάλασσας
πού ἔσμιξε μὲ τὸ ἀνεξήγητο δρολάπι.

Καὶ παρουσιάζεται μπροστά μου, πάλι καὶ πάλι, τὸ φάντασμα
τοῦ Ὀδυσσέα, μὲ μάτια κοκκινισμένα ἀπὸ τοῦ
κυμάτου τὴν ἄρμύρα
κι ἀπὸ τὸ μεστωμένο πόθο νὰ ξαναδεῖ τὸν καπνὸ πού βγαίνει
ἀπὸ τὴ ζεστασιὰ τοῦ σπιτιοῦ του καὶ τὸ σκυλί του
πού γέρασε προσμένοντας στὴ θύρα.

Στέκεται μεγάλος, ψιθυρίζοντας ἀνάμεσα στ' ἀσπρισμένα
του γένια, λόγια της γλώσσας μας, ὅπως τὴ μιλοῦσαν
πρὶν τρεῖς χιλιάδες χρόνια.

Ἄπλώνει μιὰ παλάμη ροζιασμένη ἀπὸ τὰ σκοινιά καὶ τὸ
δοιάκι, μὲ δέρμα δουλεμένο ἀπὸ τὸ ξεροβόρι ἀπὸ τὴν

κάψα κι ἀπὸ τὰ χιόνια.

Θὰ 'λεγες πὼς θέλει νὰ διώξει τὸν ὑπεράνθρωπο Κύκλωπα
ποὺ βλέπει μ' ἓνα μάτι, τὶς Σειρήνες ποὺ σὰν τὶς ἀκούσεις
ξεχνᾷς, τὴ Σκύλλα καὶ τὴ Χάρυβδη ἀπ' ἀνάμεσό μας·
τόσα περίπλοκα τέρατα, ποὺ δέ μας ἀφήνουν νὰ στοχαστοῦμε
πὼς ἦταν κι αὐτὸς ἓνας ἄνθρωπος ποὺ πάλεψε
μέσα στὸν κόσμο, μὲ τὴν ψυχὴ καὶ μὲ τὸ σῶμα.

Εἶναι ὁ μεγάλος Ὀδυσσεύς· ἐκεῖνος ποὺ εἶπε νὰ γίνῃ τὸ ξύλινο
ἄλογο
καὶ οἱ Ἀχαιοὶ κερδίσανε τὴν Τροία.
Φαντάζομαι πὼς ἔρχεται νὰ μ' ἀρμηνέψῃ πὼς νὰ φτιάξω κι ἐγὼ
ἓνα ξύλινο ἄλογο γιὰ νὰ κερδίσω τὴ δική μου Τροία.

Γιατί μιᾷ ταπεινᾷ καὶ μὲ γαλήνη, χωρὶς προσπάθεια,
λὲς μὲ γνωρίζει σὰν πατέρα
εἶτε σὰν κάτι γέρους θαλασσινοῦς, ποὺ ἀκουμπισμένοι στὰ
δίχτυα τους, τὴν ὥρα ποὺ χειμώνιαζε καὶ θύμωνε ὁ ἀγέρας,
μοῦ λέγανε, στὰ παιδικὰ μου χρόνια, τὸ τραγούδι τοῦ
Ἐρωτόκριτου,
μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια·
τότες ποὺ τρόμαζα μέσα στὸν ὕπνο μου ἀκούγοντας
τὴν ἀντίδικη μοῖρα τῆς Ἀρετῆς νὰ κατεβαίνει τὰ μαρμαρένια
σκαλοπάτια.

Μοῦ λέει τὸ δύσκολο πόνος νὰ νιώθῃς τὰ πανιὰ τοῦ караβιοῦ σου
φουσκωμένα ἀπὸ τὴ θύμηση καὶ τὴν ψυχὴ σου νὰ γίνεται τιμόνι.
Καὶ νὰ 'σαι μόνος, σκοτεινὸς μέσα στὴ νύχτα καὶ ἀκυβέρνητος
σὰν
τ' ἄχερο στ' ἄλώνι.

Τὴν πίκρα νὰ βλέπεις τοὺς συντρόφους σου καταποντισμένους μέσα
στὰ
στοιχεῖα, σκορπισμένους: ἓναν-ἓναν.
Καὶ πόσο παράξενα ἀντρειεύεσαι μιλώνοντας μὲ τοὺς πεθαμένους,
ὅταν δὲ φτάνουν πιά οἱ ζωντανοὶ ποὺ σοῦ ἀπομέναν.

Μιλᾶ... βλέπω ἀκόμη τὰ χέρια του ποὺ ξέραν νὰ δοκιμάσουν ἂν ἦταν
καλὰ σκαλισμένη στὴν πλώρη ἢ γοργόνα
νὰ μοῦ χαρίζουν τὴν ἀκύμαντη γαλάζια θάλασσα μέσα στὴν
καρδιὰ τοῦ χειμῶνα.